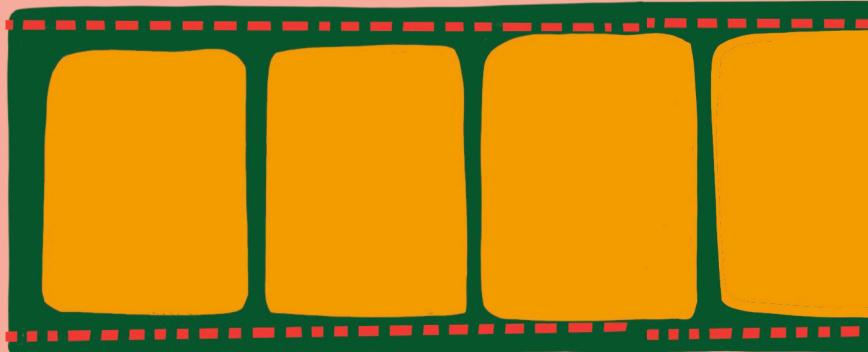

STOP ANIMACIJA

u ranom i predškolskom
odgoju i obrazovanju

PRIRUČNIK ZA ODGAJATELJE
2025.

Tea Dvorščak Kavur
Nikolina Žabčić

Djeca susreću umjetnost, Zagreb, 2025.

Što je STOP ANIMACIJA?

Stop animacija ili „kadar po kadar“ (eng. Frame by frame) animacija jest tehnika u animiranom filmu kojom se postiže iluzija kretanja određenog predmeta. Animacija to jest, animirani film jest suštinski oživljavanje nepokretnih slika. Laički sročeno, fotografija je po svojoj prirodi statična, ali prilikom slaganja niza fotografija te potom pokretanja istih u našem oku se stvara iluzija pokreta.

Postoji nekoliko vrsta stop animacije koje variraju u svojoj kompleksnosti izrade, a njih razlikujemo ovisno o materijalu kojim se služimo. Neke od najčešćalijih u praksi su: glinena, lutka film, kolaž film i objektna stop animacija.

Proces izrade stop animacije se postiže na sljedeći način. Svaki pomak određenog premeta koji želimo animirati mora biti fotografiran, a zatim te iste fotografije složiti u kronološki redoslijed. Tako se postiže optička iluzija kretanja određenog predmeta.

ZANIMLJIVOSTI

Počeci stop animacije se temelje na pukoj slučajnosti koja nas vraća u razdoblje kraja 19. stoljeća. Francuski producent Georges Melies (1861.-1938.), koji je bio poznat po svojim filmskim trikovima, je prilikom snimanja sa ručnom filmskom kamerom odlučio napraviti stanku u snimanju, a zatim ponovnom pokrenuti.

Zašto stop animacija?

/ u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju /

Djeca današnjeg doba izložena su raznim digitalnim sadržajima te ih je potrebno od najranije dobi pravilno medijski opismenjavati. Uz mentorstvo odgajatelja djeca mogu postati i kreatori medijskog sadržaja.

Provođenjem aktivnosti stop animacije u odgojno-obrazovnim skupinama djeca će uvidjeti koliko je vremena i truda potrebno za stvaranje animiranog filma, potaknut će se razvoj kreativnosti i stvaralaštva, timskog rada, fine i grube motorike. Poticat će se stvaralaštvo u odnosu na pasivno konzumiranje sadržaja. Djeca će time dobiti znanja i vještine boljeg raspoznavanja kvalitetnih sadržaja uočavanjem elemenata koji su primjerice korišteni pri snimanju animiranog filma. Stop animacija odličan je alat koji se može koristiti uz svaku temu ili projekt koji trenutno provodite u odgojno-obrazovnim skupinama te zaokružiti sve spoznaje do kojih ste došli zajedničkim radom. Na posljetku, gledanje sadržaja kojeg su djeca sama napravila potiče razvoj pozivne slike o sebi, ponos i radost, a posebice ukoliko na projekciju budu pozvani i roditelji djece.

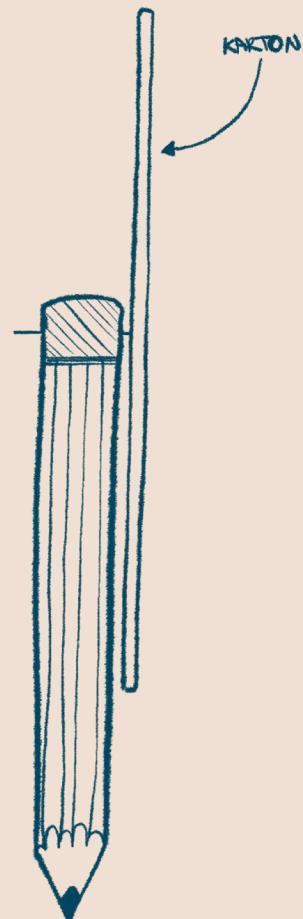
Uvodna aktivnost

/ izrada optičkih igračaka /

Kako bismo djeci što opipljivije prikazali animaciju i kako ona funkcioniра, za uvodnu se aktivnost možemo koristiti optičkim igračkama. Optičke igračke stvaraju iluziju kretanja zbog brzih izmjena slika, faza pokreta ili objekata. U odgojno-obrazovnoj skupini djeca mogu istraživati prividno kretanje izrađujući thaumatrope, rolovku ili phenakistoscope.

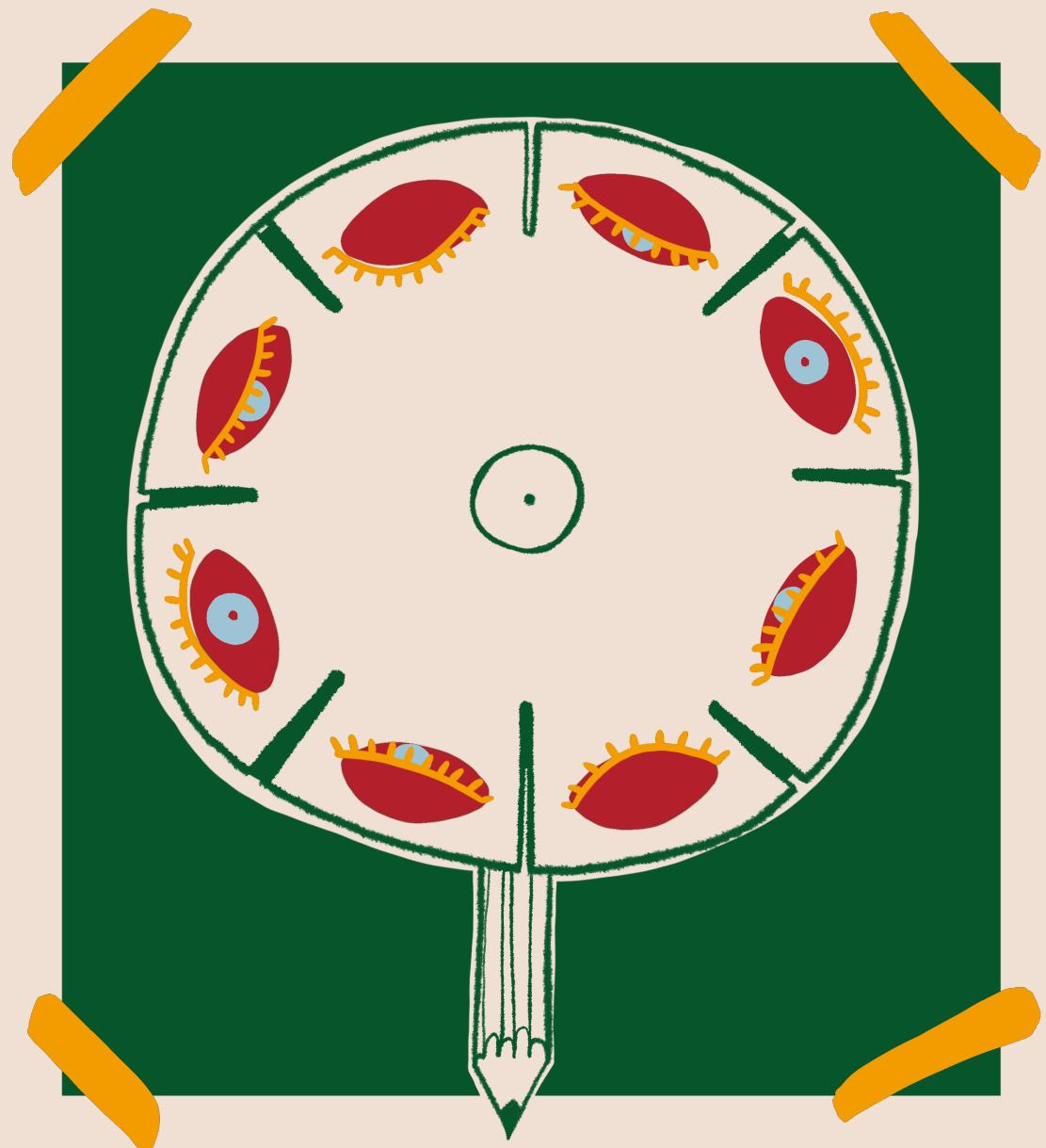
1. PHENAKISTOSCOPE

Phenakistoscope je optička igračka koja se sastoji od kartona izrezanog u oblik kruga (min. promjer 15). Na krajevima kruga zarežu se prorez jednakog razmaka kroz koje ćemo kasnije gledati izmjenu slika. Između proresa potrebno je nacrtati bilo koji prikaz u različitim fazama pokreta (npr. lopta skače, čovjek maše, cvijet pupa, ptica leti itd.) Pomoću pribadače krug pričvrstimo za guminicu od olovke. Stanemo ispred zrcala.

U jednoj ruci držimo phenakistoscope, a drugom rukom ga okrećemo te pratimo odraz u zrcalu kroz prorez. U tom trenutku dobit ćemo iluziju pokreta. Pokazni primjerak možete pronaći u dodacima na kraju priručnika.

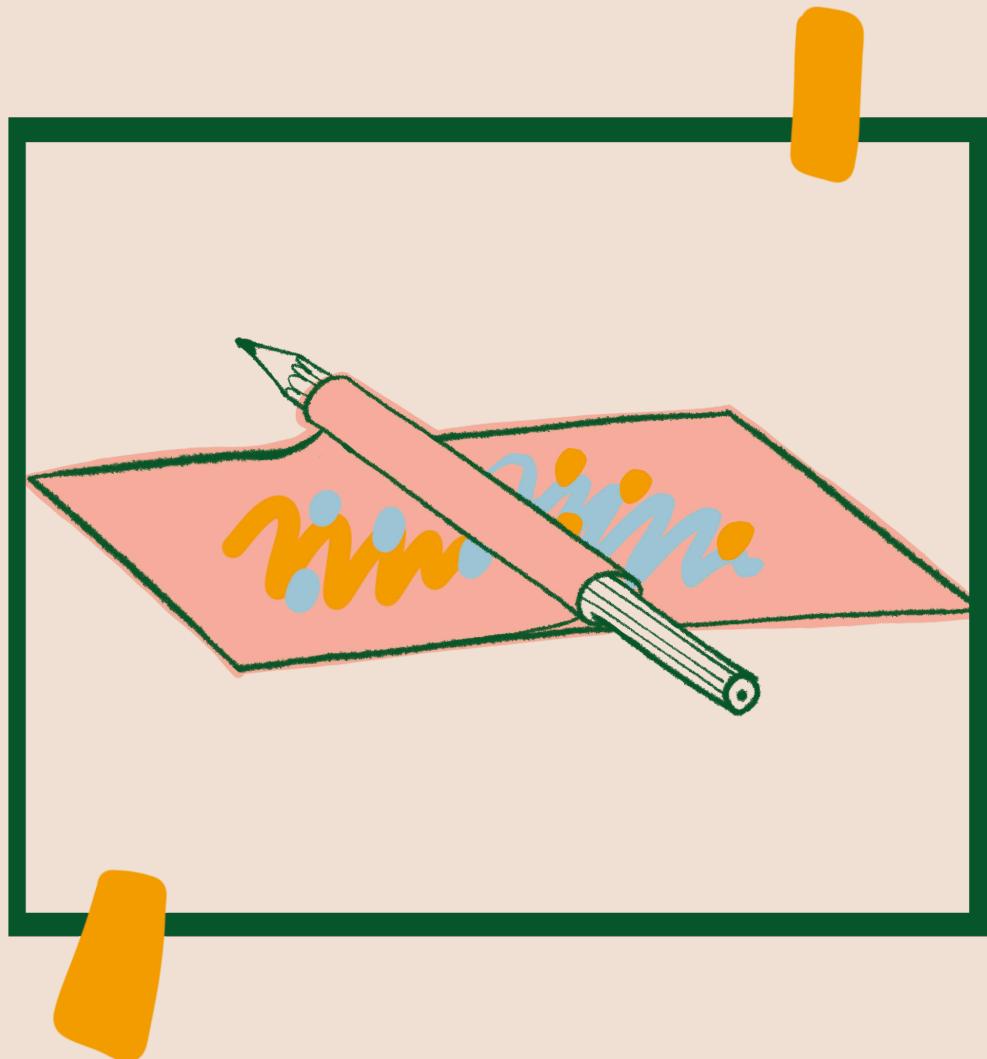
Za izradu phenakistoscoprea trebamo: škarice, flomasteri, pribadača, olovka s guminicom

2. ROLOVKA

Rolovka je optička igračka koja se sastoji od jednog dužeg papira koji se uzdužno presavije. Pri krajevima stranica nacrtaju se prikazi koji će izmjenom dobiti iluziju spajanja ili kretanja. Gornji papirić se namota na olovku te prolazeći lijevo-desno po gornjem papiriću otkrivat će moći donji crtež koji će se stopiti s gornjim.

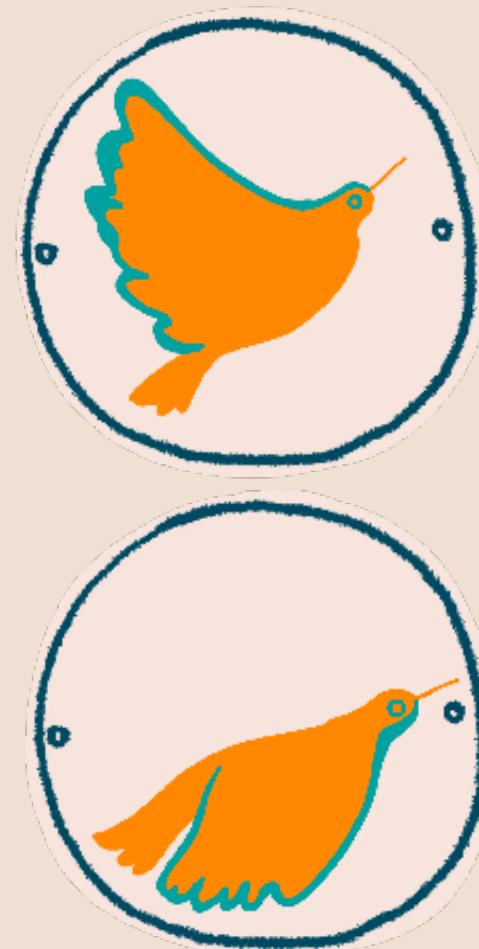
Za izradu rolovke trebamo: papir, škarice, flomasteri, olovka

3. THAUMATROPE

Thaumatrope je optička igračka koja se sastoji od dva kartona. Na svakoj strani nalazi se jedan crtež. Kada se kartoni pomoću vrpce spoje i okreću dobivamo prividno stapanje dviju slika. Pokazni primjerak kojeg je potrebno izrezati i uvesti trakice možete pronaći u dodacima na kraju priručnika.

Za izradu thaumatorea trebamo: papir/karton, škarice, lijepilo, flomasteri, vrpca

Što nam je potrebno za izradu stop animacije?

KUĆNI TRIKOVI / URADI SAM

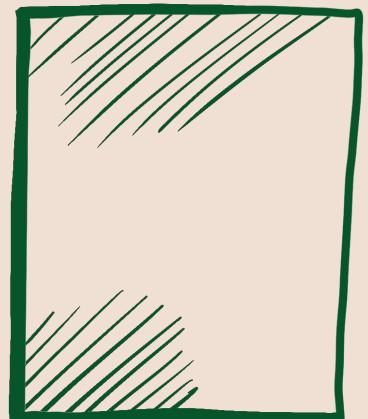
1. STALAK

Kako se snaći kada si u žurbi i napraviti vlastiti stalak od kartona za mobitel

PRIMJER <https://youtu.be/EXAH3RR0Bzw>

KARTONSKA ROLA
PAPIRA

ILI

OBIČAN KOMAD
KARTONA

ČAČKALICE

2. SVJETLO

TU SAM :)

3. OBJEKT KOJI ŽELIMO ANIMIRATI

Primjer izrade stop animacije u odgojno-obrazovnoj skupini

PISANJE
SCENARIJA

PRIPREMA
PROSTORA I
POTREBNIH
MATERIJALA

IZRADA GLAVNIH
AKTERA FILMA
(LIKOVU)

SNIMANJE

REPRODUKCIJA
(QR KOD)

ONLINE GENERATOR QR KODA

<https://online-qr-generator.com/qr-codes>

PRIMJER KOLAŽ
STOP ANIMACIJE

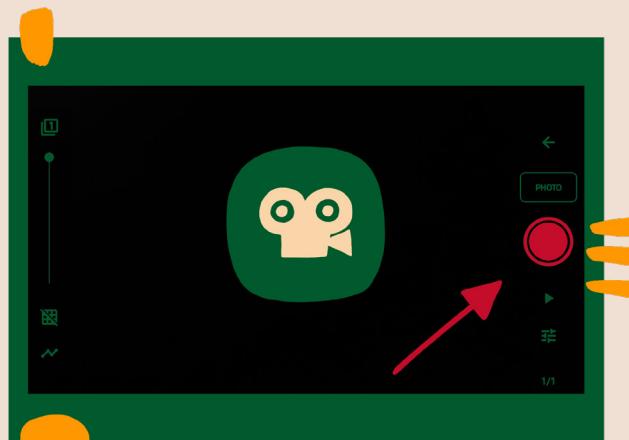
Skeniraj me!

Primjer izrade stop animacije / program Stopmotion studio /

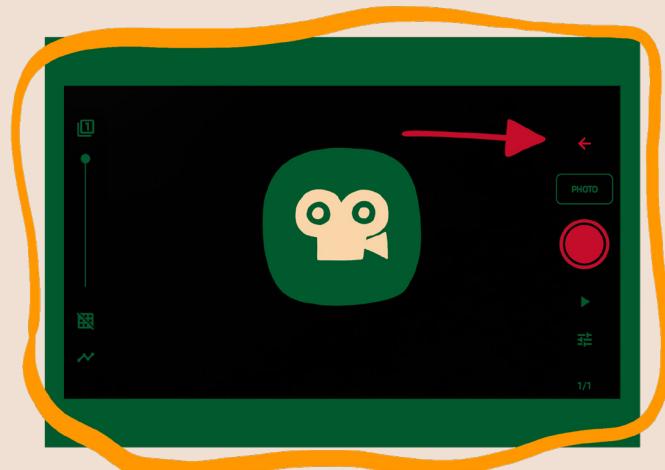
U današnje vrijeme postoji velika količina programskih alata koji nam omogućavaju stvaralaštvo stop animacije, a mi ćemo se ovdje fokusirati na primjeru nastalom u programu Stop motion studio. Program je dostupan za iOS i Android uređaje te se može besplatno preuzeti u trgovinama Google play-a i iTunes-a.

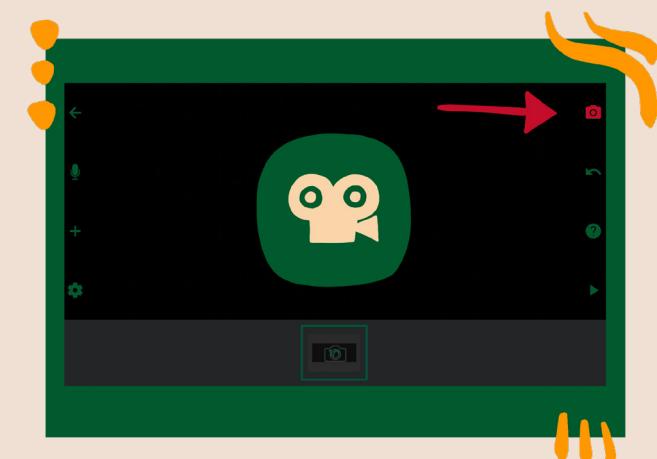
Prilikom paljenja aplikacije "Stop motion studio" na ekranu će se otvoriti prozor sa nekoliko mogućnosti. Stisnite "+" koji je naslovljen "New movie".

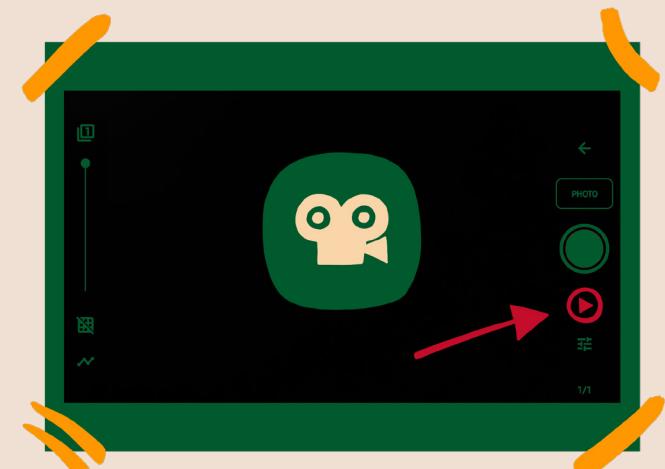
Pojavit će se crvena ikona koja predstavlja opciju "recording". Stisnite crvenu ikonu.

Ukoliko želite vidjeti sve do tada napravljene fotografije, pritisnite ikunu strelice orijentirane u lijevu stranu.

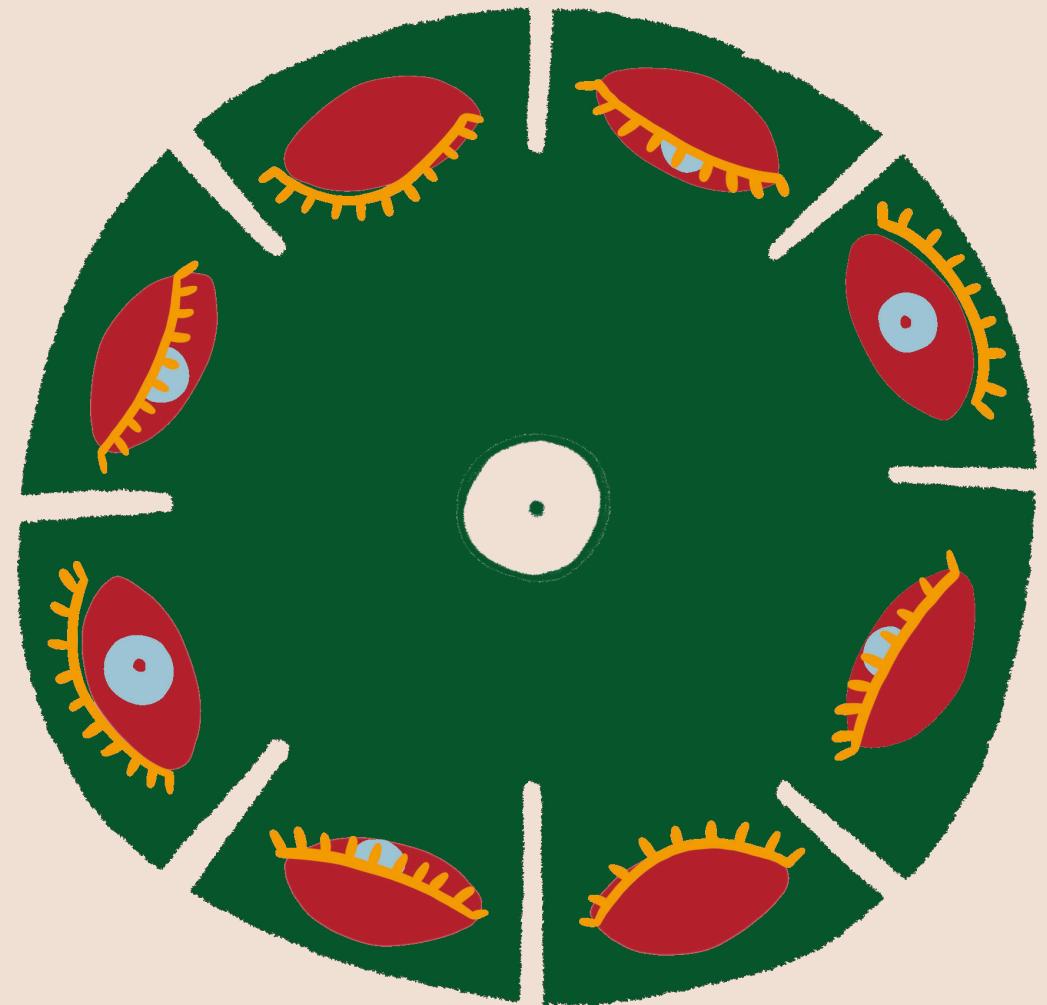
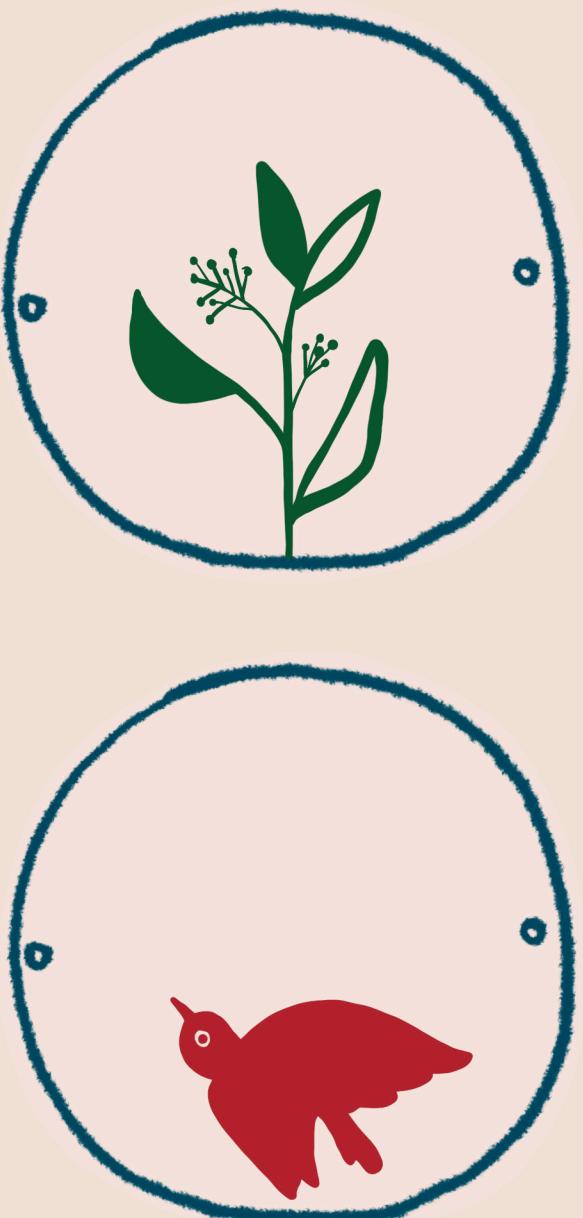
Postavite kameru tako da se u kadru nalazi objekt kojeg želite animirati. Kada ste zadovoljni s kompozicijom koju vidite, stisnite ikonu malog fotoaparata u gornjem desnom kutu. Ponavljajte taj isti postupak onoliko puta koliko je potrebno da objekt napravi radnju/pokret koji želite.

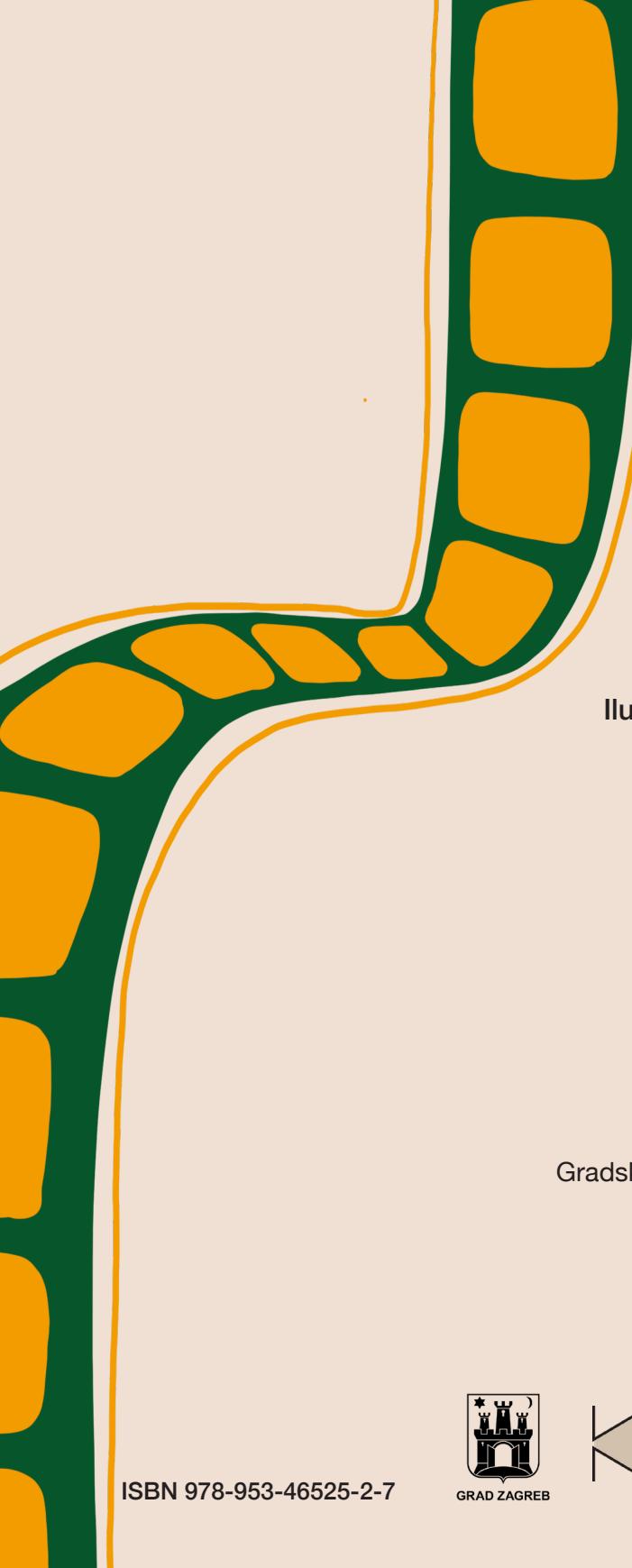

U donjem desnom kutu se nalazi ikona "Play". Pritisom na ikonu možete iz prve ruke vidjeti kako Vaš animirani objekt izgleda u pokretu! :)

Kako bismo Vam olakšali!

Ovdje možete naći već napravljene šablone predviđete za izrezivanje, ne bi li Vam tako olakšali izradu optičkih igara.
Uživajte!

IMPRESSUM:

**Stop animacija u ranom
i predškolskom
odgoju i obrazovanju**

Autori teksta:
Tea Dvorščak Kavur
Nikolina Žabčić

Ilustracije/Grafičko oblikovanje:
Nikolina Žabčić

Nakladnik:
Djeca susreću umjetnost,
Nova Ves 18, 10 000 Zagreb

Odgovorna osoba:
Edita Bilaver

Urednica izdanja:
Marija Georgiev

www.sedmikontinent.org

Sufinancirano sredstvima:
Gradski ured za kulturu i civilno društvo
Grad Zagreb
Kultura Nova

Zagreb, 2025.

ISBN 978-953-46525-2-7

